

Podsumowanie wyników badań własnych

Zebrany materiał empiryczny i dokonana analiza pokazuje, że młodzież która uczestniczyła w badaniu ma zróżnicowaną opinię na temat alkoholizmu matek i wpływu tego uzależnienia na wychowywanie dziecka.

Odpowiedzi ankietowanych potwierdzają hipotezę główną mówiącą, że wzorzec matki alkoholiczki zaburza prawidłowy proces wychowawczy dziecka.

Samo zjawisko alkoholizowania się jest percypowane przez ogół badanych jako problem nasilający się. Część badanych uznało, że jest to zjawisko powszechne. Osobą identyfikowaną jako alkoholik w rodzinie pozostawał głównie ojciec, na matkę jako osobę uzależnioną od alkoholu w rodzinie wskazał niewielki odsetek badanych. Generalnie odpowiedzi ankietowanych na pytania pokazują, że są oni zainteresowani zjawiskiem alkoholizmu w ogóle, na co wskazuje duży odsetek udzielonych konkretnych odpowiedzi. Niewielki odsetek badanych decydował się na wybór wariantu „nie wiem”, czy „trudno powiedzieć”.

Potwierdziła się pierwsza hipoteza szczegółowa. Opinia ankietowanych na temat problemu uzależnienia matek od alkoholu zależy od płci. Mężczyźni w 30 % uznali, że jest to zjawisko rzadkie; a kobiety także w 30%, że zjawisko to z roku na rok nasila się.

Potwierdzenie znalazła częściowo druga hipoteza szczegółowa. Ankietowani uznali, że zjawisko alkoholizowania się matki ma charakter negatywny, a sama matka alkoholiczka przekazuje dzieciom wyłącznie negatywne wzorce postępowania. Matka alkoholiczka spełnia ważną rolę w przekazywaniu negatywnych wzorców swoim dzieciom. Niemniej jednak opinia ta jest charakterystyczna dla kobiet (43%), niż mężczyzn (27%)

wskazań. Ponadto ankietowani uznali, że matka uzależniona od alkoholu nie może być także „dobrą matką”. Można przyjąć, że tylko „dobra matka” (wywiązująca się ze swojej roli), może być „dobrym wzorcem”. Alkoholizm doprowadza do patologizacji codziennych zachowań i funkcjonalnych postaw zachowania. Role rodzinne zostają przemianowane. Życie rodzinne zdeorganizowane. W rodzinie alkoholycznej panuje totalny chaos wartości. Dziecko wychowywane przez matkę alkoholicką jest niestabilne emocjonalnie i niezdolne do prawidłowego funkcjonowania, nierzadko powiela wzory zachowania obserwowane w domu, w swoim otoczeniu (np. szkolnym i rówieśniczym).

Uzasadnienie w odpowiedziach badanych uzyskała także trzecie hipoteza szczegółowa przyjmująca, że głównymi przyczynami sięgania przez matkę po alkohol może być poczucie niespełnienia (bycia nieszczęśliwą) – 90% wskazań i uzależnienie od alkoholu męża -90% wskazań. Opinia ta nie jest determinowana wiekiem.

Jedną z fundamentalnych potrzeb człowieka jest pragnienie szczęścia. Tylko człowiek szczęśliwy może się w pełni realizować. Człowiek nieszczęśliwy, niespełniony jest podatny na wszelkie rodzaju destrukcyjne wpływy, jednym z nich może być uzależnienie od alkoholu. Kolejnym istotnym wpływem może okazać się alkoholizm najbliższej osoby, w tym przypadku męża. Kobieta nie znajdując oparcia w mężu alkoholiku, również może zacząć spożywać alkohol w nadmiernych ilościach. Może to wynikać z pragnienia beztroskiego życia, odseparowania się od codziennych problemów. Wynika to jednocześnie najczęściej z nieświadomości (lub nie dopuszczania do siebie myśli), że to alkohol może być główną przyczyną rodzinnych problemów.

Potwierdziła się także czwarta hipoteza szczegółowa zakładająca, że głównymi potencjalnym następstwami (o wysokim poziomie istotności) picia alkoholu przez matkę są zaniedbywanie przez matkę relacji z dziećmi (100% wskazań) i skłonność samej matki do zachowań agresywnych (także 100% wskazań). Opinia ta nie jest determinowana płcią badanych.

Naturalną konsekwencją nadużywania alkoholu przez matkę jest zanik jej zdrowych (funkcjonalnych) relacji z potomstwem. Potrzeby dzieci mogą stać się nieistotne. Najważniejszy staje się alkohol. Można stwierdzić, że uzależnienie od alkoholu doprowadza do degeneracji instynktu macierzyńskiego, naturalnej „nici” łączącej matkę z dzieckiem. Kolejne negatywne następstwo to skłonność matki do zachowań agresywnych. Alkohol wyzwala w człowieku instynkt agresji, powoduje, że najmniejszy problem może doprowadzić alkoholika do furii. Agresja najczęściej skupia się na dzieciach, ponieważ są one bezbronne. W ten sposób może wykrystalizować się kolejna patologia w rodzinie, określana mianem przemocy fizycznej (lub psychicznej) wobec dziecka.

Alkoholizm matki w ten sposób rzutuje na życie bieżące dziecka, a co gorsza na jego przyszłość. Dziecko w opinii wszystkich badanych może w przyszłości także nadużywać alkoholu, a tym samym upatrywać w nim możliwości rozwiązania swoich problemów. Potwierdzenie znalazła także częściowo ostatnia – piąta hipoteza szczegółowa. Dla kobiet syndrom DDA (Dorosłych Dzieci Alkoholików) jest głównym potencjalnym rezultatem wychowywania przez matkę alkoholicką. Natomiast mężczyźni wskazywali głównie na możliwość powielenia wzorca uzależnienia od alkoholu przez dziecko w życiu dorosłym.

Syndrom DDA jest w życiu dorosłego człowieka konsekwencją doświadczenia zjawiska alkoholizowania się któregoś z członków rodziny w dzieciństwie. Jego dolegliwość wynika z doświadczenia traumatycznych wydarzeń z dzieciństwa, a warunkowanych chorobą alkoholową rodziców/a. Ludzie z DDA są niestabilni emocjonalnie, nierzadko nie są w stanie poradzić sobie w życiu, mają poczucie, że „życie ich przerasta”. Nałóg alkoholowy rodziców/a z dzieciństwa staje się źródłem problemów w życiu dorosłym. Osoba taka może mieć trudność w nawiązywaniu relacji interpersonalnych (w tym intymnych). Trwały związek, oparty na stabilnej miłości i wzajemnym zrozumieniu pozostaje dla tego typu osób najczęściej w sferze

marzeń. Nawet jeżeli zbudują związek, zostaną rodzicem, z reguły z powodu braku stabilnych wzorców w dzieciństwie, nie potrafią prawidłowo wywiązywać się z roli rodzica. Innymi objawami zespołu DDA są problemy zdrowotne, np. permanentny przewlekłe poczucie życia w stresie, bezsenność, zaburzenia seksualne i wiele innych. Osoby takie nie zawsze są skłonne przyznać, że ich dorosłe problemy wynikają z doświadczeń z dzieciństwa. Terapia dla tego typu osób jest jedyną drogą odnalezienia spokoju i budowania dorosłego życia na stabilnych wartościach.

Alkoholizm matki rzutuje na wszystkie płaszczyzny życia rodzinnego. Jej relacje z mężem, dziećmi, krewnymi, przyjaciółmi, współpracownikami i otoczeniem. Alkohol staje się jedyną cenioną wartością, dla którego kobieta poświęca swoje życie. Można przyjąć, że w najgorszej sytuacji są dzieci, których matka alkoholizowała się jeszcze przed zajściem w ciążę. „Nawrócenie” w przypadku takich kobiet, rozumiane jako zaprzestanie picia po narodzeniu dziecka, jest zjawiskiem rzadkim. Wydaje się, że prawdopodobieństwo zaprzestania picia jest większe, gdy kobieta zaczęła nadużywać alkoholu już po urodzeniu dziecka. To ostatnie staje się czasami źródłem „przebudzenia” i „opamiętania się” , zatem zaprzestania picia.

Kobieta, wchodzącą w rolę matki i żony staje się skarbnicą wzorców dla swojego dziecka. Jeżeli od najmłodszych lat będzie obserwowało ono „matkę z butelką”, nie pracującą zawodowo, nie interesującą się nim i rodziną, będzie tego typu wzorce interioryzowało. Wysoce prawdopodobne jest, że przyswajanie antyspołecznych zachowań będzie rzutowało na dzieciństwo dziecka i jego życie dorosłe. W pierwszym przypadku może doprowadzić do inicjowania zachowań dewiacyjnych (alkoholizm, narkomania, prostytutka i inne). Mogą one objawiać się także w życiu dorosłym. Ich natężenie uwarunkowane jest innymi wzorcami zewnętrznymi (np. niepijący ojciec, troskliwa rodzina, zainteresowani sytuacją życiową nauczyciele w

szkole). Niemniej jednak wzorzec matki jest wzorcem fundamentalnym w procesie socjalizacji, a więc uspołecznienia dziecka. Alkoholizm matki można bez wątpienia zaliczyć do jednej z największych patologii rodzinnych i społecznych.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.